

خوانش ها و پایش های

عالمی

دکتر علی رضا هزار

خوانش‌ها و پایش‌های عاشورایی

علیرضا هزار*

انتشارات دلیل‌ما

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۹

تیراز: ۳۰۰۰ نسخه

چاپ: نگارش

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۴۴۲ - ۲۲۰ - ۸

تلفن و نمابر: ۳۷۷۴۴۹۸۸ - ۳۷۷۳۳۴۱۳ (۹۸۲۵+)

مركز مرکزی: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه ششم، واحد ۶۱۲ و ۶۱۳

(اینترنت با ما) | Info@dalilema.ir | www.dalilema.ir (خرید آنلاین)

قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

مراکز پخش

قم - خیابان معلم - مجتمع ناشران - واحد ۶۱۳ | تلفن: ۳۷۷۳۳۴۱۳ و ۳۷۷۴۴۹۸۸

قم - خیابان صفائیه - رویروی کوچک - ۳۸ - پلاک ۷۵ | تلفن: ۳۷۷۳۷۰۱۱ و ۳۷۷۳۷۰۰۱

تهران - خیابان انقلاب - خیابان فخررازی - بخش بزرگ - پلاک ۶۱ | تلفن: ۶۶۴۶۴۱۴۱

مشهد - چهارراه شهداء - ضلع شمالی باغ نادری - کوچه شهید خوراکیان - مجتمع کتاب - طبقه اول | تلفن: ۳۲۲۳۷۱۱۳-۵

انتشارات دلیل‌ما

www.dalilema.ir

مركز نشر و پخش کتب معارف اهل بیت (ع)

۹ سال ناشر نمونه و برگزیده کشوری

با تولید بیش از ۱۰۰۰ عنوان کتاب

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور: خوانش‌ها و پایش‌های عاشورایی / مولف علیرضا هزار.
مشخصات نشر: تهران: دلیل‌ما، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری: ۴۹۹ ص؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س م.
شابک: 978 - 600 - 442 - 220 - 8
وضعیت فهرست نویسی: فیا
یادداشت: کتابنامه ص ۱۲۹ - [۱۳۹]؛ همچنین بصورت زیرنویس.
موضوع: واقعه کربلا، ۶۱ هجری - علل
موضوع: Karbala, Battle of, Karbala, Iraq, 68 - Causes:
موضوع: حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ هجری.
موضوع: Hosayn ibn 'Ali, Imam III, 625 - 680
موضوع: حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ هجری -- احادیث
موضوع: Hosayn ibn 'Ali, Imam III, 625 - 680 - Companions:
موضوع: عاشورا
موضوع: Tenth of Muharram:
رده بندی کنگره: BP41/5
شماره رده دیویی: ۲۹۷ / ۹۵۳۴
شماره کتابشناسی ملی: ۷۲۸۱۹۳۰

فهرست مطالب

۱۱.....درآمد.....

گفتار اول: داده، حرکت امام حسین علیه السلام

۱۶.....تفاوت تحلیل و تعلیل.....

۱۷.....بررسی اهداف پنجگانه حرکت امام حسین علیه السلام.....

۱۷.....۱. امر به معروف و نهی از منکر.....

۲۱.....۲. تشکیل حکومت و برکناری یزید.....

۲۳.....۳. حفظ جان.....

۲۴.....نامه یزید به ولید.....

۲۵.....مشورت ولید با مروان:.....

۲۶.....گفتگوی ولید با امام حسین علیه السلام.....

۲۷.....۴. شهادت طلبی.....

۲۸.....۴.۱. شهادت تکلیفی.....

۳۰.....۴.۲. شهادت فدیة ای.....

۳۲	۳.۴. شهادت سیاسی
۳۳	۵. برنامه و خواست خداوند
۳۵	تک بعدی دیدن حرکت امام <small>علیه السلام</small>
۳۹	نقد اعتقاد به نظریه نصب در مطالعه تاریخ کربلا
۴۱	واما پاسخ به نامه های کوفیان
۴۳	تعداد نامه های نوشته شده توسط کوفیان به امام حسین <small>علیه السلام</small>
۴۵	تعداد بیعت کنندگان با مسلم بن عقیل <small>علیه السلام</small>

گفتار ۱۰۰: گونه شناسی نامه ها و تیپ شناسی نامه نویسان

۴۷	گونه یکم: صلابتیان
۵۱	گونه دوم: ایمانیان
۵۲	گونه سوم: سالوسیان

گفتار سوم: شخصیت شناسی و رفتارشناسی نهیحت کنندگان

۶۱	دیدارهای امام حسین <small>علیه السلام</small>
۶۲	شخصیت شناسی ملاقات کنندگان
۶۲	یکم: محمد حنفیه
۶۴	دوم: عبدالله بن زبیر
۶۷	رنگ و نیرنگ
۶۹	سوم: عبدالله بن عباس
۷۳	دلایل پیشنهاد عبدالله بن عباس به امام <small>علیه السلام</small>
۷۴	چهارم: عبدالله بن مطیع
۷۵	دیدار امام حسین <small>علیه السلام</small> با عبدالله بن مطیع

- ۷۷ اعجاز یا کرامت
- ۷۹ دین آدامسی

گفتار چهارم: اعتبار سنجی نظریه حجّ ناتمام

- ۸۷ عمل امام حسین علیه السلام و سنت دین
- ۸۷ یکم: روایت ابراهیم یمانی
- ۸۸ دوم: روایت معاویه بن عمار

گفتار پنجم: تحریفات عاشورا

- ۹۴ عوامل تحریف و شناسایی عاشورا
- ۹۵ تحریفات اصلی عاشورا
- ۹۶ اشکالی در تحلیل فلسفه حرکت امام علیه السلام
- ۹۹ سؤال پرسیدنی و سؤالات نپرسیدنی
- ۹۹ چرایی تغییر قبله
- ۱۰۱ تحریف نظام نامه رتبه بندی حوادث

گفتار ششم: سناریوی حق الناس

- ۱۰۳ شایعه سازی هدفمند
- ۱۰۶ تعریف حق الناس
- ۱۰۷ اهمیت حق الناس در شریعت
- ۱۰۸ روایات معصومین در باب حق الناس
- ۱۰۹ تعریف دین
- ۱۱۰ تفاوت دین با قرض
- ۱۱۰ اقسام دین

- ۱۱۱ بازخوانی خبر حَقِّ النَّاسِ و شب عاشورا.
- ۱۱۴ متن خیر بدهکاران در عاشورا.
- ۱۱۶ اضطرابِ خیر
- ۱۱۸ بدهی و دین معصومان علیهم السلام در زمان شهادت
- ۱۲۰ دتای حادینی
- ۱۲۷ سزایوی اصلی
- ۱۲۹ منابع و مآخذ

درآمد

میراث معرفتی کربلا دارای ساحت‌های گوناگون و متشابه است. حوزه‌های دانشی آن بدان، آن چنان ژرف و نغزند که بی توجهی و بی نصیبی از آن، تئک مایگی معرفتی و علمی اندیشگی برای آدمی به بار می‌نشانند.

می‌سزد که از منظومه‌ی معارف و معالم مربوط به کربلا، عاشورا و سید الشهداء علیه السلام با عنوان مدرسه یاد کنیم؛ مدرسه کربلا. اسرار و هویت تاریخی شیعه امامیه نیز وامدار همین مدرسه است.

مطالعه و تدبیر در سیره حسینی و اصحاب ایشان و نیز حوادث پانزده رزایی، هم دارای ابعاد و آموزه‌های تاریخی است و هم واجد ساحت‌های کلامی و اعتقادی است.

این دو نیز با هم پیوند دو سویه و متقارن دارند. یعنی از تاریخ به کلام و از

کلام به تاریخ می‌رسیم. یعنی از یک سوی، از وقایع و رخ داده‌های کربلایی، فهم‌های کلامی و عقیدتی بر می‌گیریم و از دیگر سوی با مبانی و اسالیب کلامی و عقیدتی به خوانش و پایش تاریخ عاشورایی می‌پردازیم.

این در هر گاه با هم جمع شود و هر کدام سازواری و صلابت درستی داشته باشند، ثمره‌های

دقیق و روان خواهد داد. به دیگر سخن، دیدگاه و نظرگاه کلامی - عقیدتی تاریخ پژوه کربلایی در فهم او از حوادث عاشورایی و تحلیل و تعلیل آن نقشی اساسی دارد.

با اینکه حجم نگارش لای ریعی در باب عاشورا بسیار زیاد است و کتابشناسی کتاب‌های تاریخی در باب امام حسین علیه السلام گواه این تعداد و تعدد است ولی هنوز ادبیات و دستگاه معرزی این نگارش‌ها تحدید و تدوین نشده است.

در اثر حاضر کوشیده‌ایم گفتگوهای تاریخی در مامل با بحث‌های کلامی طرح و تبیین کنیم. کوتاه نوشت حاضر بر آمده از شش گفتار است. شاید این گفتارها، در بادی امر، متفرق و فاصله دار به نظر برسند. ولی سطومه‌ای و متشابهک دیدن تمام این پیکره، این تصویر و تصور را تغییر می‌دهد. هر کدام از گفتارهای موجود در این نوشتار، در ضلعی از اضلاع با هم متصل هستند و مفصل وارگی دارند.

گفتنی است که حجمی از مباحث این کتاب، نوشتار شده‌ی گفتگوها و

نشست‌هایی است در دهه نخست ماه محرم در اصفهان. این کلاس‌ها در مرکز جهانی حضرت ولی عصر علیه السلام در خدمت جمعی از بانوان و آقایان علاقه مند و توانمند در سال ۱۳۹۸ بر گذار شده است. آن مباحث پس از پیاده سازی، تغییرات اساسی یافت تا صورت مکتوب و مناسبی پیدا کند. علاوه بر آن جلسات بحث‌های جدیدی نیز بر همان ساختار و ریختار اضافه شد.

نام این اثر را، خوانش‌ها و پایش‌های^۱ عاشورایی گذاشتیم. محور اصلی بحث‌های کتاب، تگوه‌های عاشورانی است. برخی از مباحثش، خوانش هستند و برخی باش.

در برخی از قسمتها، بازخوانی چند بحث مشهور مانند تحلیل حرکت سید الشهداء علیه السلام پرداخته‌ایم، که جنس تاریخی-کلامی است. در گفتاری دیگر، به برخی پایش‌ها در وصات حجت خدا و اندیشه‌های امامتی پرداخته‌ایم که تحریفات اصلی عاشورایی ناه گرفته است. این مباحث بیشتر صبغه کلامی دارد.

در مواردی دیگر به تیپولوژی و گونه شناسی شخصیت اسحاب عصر امام حسین علیه السلام پرداخته‌ایم؛ این بحث در دو گفتار تنظیم شده است. یک کسانیکه در مسیر حرکت امام از مدینه تا کربلا با امام علیه السلام دیدار کردند و ردیف

^۱ پایش، اسم است از مصدر پانیدن و به معنای حراست، نگهبانی، نگاهداری، مراقبت، مواظبت، نگرش، پاسداری، نظارت است. پایش به معنی نظارت است و منظور از آن هشیاری از وضعیت یک سامانه یا پدیده از راه مشاهده دگرگونی‌هایی است که ممکن است با گذر زمان در آن سامانه یا پدیده رخ دهد. در این اثر، پایش را در پژوهش میراث معرفتی کربلا به کار برده‌ایم.

کسانی که برای امام نامه نوشتند و ایشان را به کوفه دعوت کردند. این بحث‌ها بیشتر حال و هوای تاریخی و جامعه شناختی دارد.

در چند مورد هم به دوباره خوانی چند گزارش تاریخی در باره امام حسن علیه السلام و ماجرای کربلا پرداختیم و در اعتبار سنجی آن نکاتی را بیان کردیم.

در پایان این مقدمه کوتاه، گفتنی است که سهم بسیاری از سامان یافتن این کار بر عهده روز فاطمه و دانشور، سرکار خانم موحدین بود که با دقت تمام و نکته سنجی بسیار آنرا به دست ما رساندند. سپاسگزار ایشانم و امید می‌برم که خودشان و خانواده محترمشان در حمایت و عنایت خاص حضرت امام حسین علیه السلام قرار بگیرند.

خدای متعال را بسیار شاکرم که توفیق نجات خدمتی خرد به ساحت قدس حضرت سید الشهداء علیه السلام را نصیبم کرد، بر آنکه دستحقیقش باشم و لیاقتی داشته باشم. امید می‌برم به سلیمان جهان از جانب یک مهربان سلامی باشد و عرض ادب و ارادت، و سلام علیه یوم ولد و یوم مموت و یوم بقاء حیاتاً.

علی رضا هزار

قم، روز عرفه

۹۹/۵/۹